

Man skal kunne benytte sig af tilbuddet på et så tidligt tidspunkt, at skilsmisse, separation eller samlivsophævelse kan undgås. Det skal altså ikke være en betingelse, at der er taget skridt til ophævelse af samlivet, eller at der i øvrigt foreligger kvalificerede samlivsproblemer.

En afklaring af problemerne i samlivet vil i nogle tilfælde indebære, at den valgte løsning bliver en skilsmisse eller en ophævelse af samlivet – dog på et mere klart og velbegrunder grundlag. Dette vil også kunne medføre en afklaring af ofte stridsfyldte spørgsmål i forbindelse med en skilsmisse såsom forældremyndighed og samvær med børnene. Rådgivningen vil derfor under alle omstændigheder være hensigtsmæssig og tjene et godt formål.

4.2. Amt/region skal sikre tilbud om parrådgivning

Rådgivningen skal være amtets eller regionens ansvar. Primærkommunernes almindelige rådgivningsforpligtelse i lov om social service er ikke tilstrækkelig til løsning af denne form for samlivsproblemer. Amtene vil derimod have mulighed for at tilbyde den nødvendige ekspertise i kraft af deres størrelse og øvrige opgaver. Amtet/regionen er desuden ikke inddraget i den konkrete økonomiske hjælp, som en familie i krise også kan have brug for. Rådgiverne skal med andre ord ikke være en del af løsningen på familiens problemer.

Statsamtet er den myndighed, man kommer i kontakt med, hvis man skal skilles, separeres, have afgjort en sag om samvær eller forældremyndighed m.v. Derfor er statsamtene ikke egnede til opgaven med tidlig parrådgivning. Notatpligten er desuden i modstrid med ønsket om uvildighed, og ægtepar skal ikke kunne frygte senere at blive konfronteret med udsagn, som er kommet frem under en rådgivning.

Det forudsættes, at amtet eller regionen kan aftale, at institutioner som den nu nedlagte Ægteskabs- og Skilsmisshjælpen eller andre lignende institutioner varetager rådgivningsopgaven på amtets/regionens vegne. Andre løsningsmodeller kan også komme på tale. Det vigtigste er, at rådgivningen bliver tilbudt og opfylder visse kvalitetskrav. På denne måde bliver opgaveløsningen præget af den nødvendige fleksibilitet alt efter de lokale muligheder og ønsker.

4.3. Brugerne skal selv betale en vis del af rådgivningen

Ægteskabs- og Skilsmisshjælpens arbejde har vist, at en vis brugerbetaling ikke afholder par fra at søge rådgivning. Viljen til at betale for rådgivningen kan derimod være et tegn på, at man også har vilje til at

redde forholdet. Derved undgår man også, at folk henvender sig, før deres problemer er af en vis tyngde. Om betalingen skal være en individuel timeløn eller et fast beløb, må afklares. Et individuelt beløb synes dog at være bedst i overensstemmelse med, at brugerbetalingen skal virke motivationsfremmende uden at afholde nogen fra tilbuddet.

4.4. Rådgivningen skal være tværfaglig

Rådgivningen skal tilbydes af psykologer og jurister efter behov. Det vil oftest være i de situationer, hvor skilsmisse eller separation m.v. er på tale, at juristen kommer ind i billedet. Herudover bør det være muligt for det enkelte amtsråd/regionsråd at beslutte, at andre skal inddrages i rådgivningen. Det kan for eksempel være familierapeuter.

4.5. Forskning i de menneskelige og samfundsøkonomiske konsekvenser af skilsmisser i Danmark

Der er ikke i Danmark forsket i skilsmisssers økonomiske konsekvenser for samfundet. Undersøgelsen skal for eksempel tage højde for samfundets udgifter til samværssager i statsamtene, ekstra kontanthjælp til enlige, betaling for fripladser i daginstitutioner, flere boliger, boligstøtte og anden offentlig hjælp. Også de mere afledte udgifter bør tages med i undersøgelsen – eventuelt udskilt fra de direkte omkostninger. De afledte udgifter kan for eksempel være udgifter til psykolog, retshjælp, specialundervisning, sundhedsydelser, kriminalforsorg m.v.

Forslagsstillerne lægger særlig vægt på, at forskningen også specielt undersøger skilsmisssernes menneskelige konsekvenser for børnene. Som tidligere nævnt i beslutningsforslaget foreligger der allerede nogle resultater vedrørende børns trivsel m.v., efter at deres forældre er gået fra hinanden. Forslagsstillerne mener imidlertid, der er behov for en dyberegående og mere systematisk overvågning af området, for eksempel gennem en forløbsundersøgelse.

5. Forslagets økonomiske konsekvenser

Ud fra de norske erfaringer skønner forslagsstillerne, at der vil være behov for knap 18.000 rådgivningsforløb årligt. Hvis et rådgivningsforløb består af gennemsnitligt 8 timer á 200 kroner pr. sag (alt inklusive), vil beslutningsforslaget, for så vidt angår tilbud om parrådgivning, koste 28,8 mio. kr. om året. Der forudsættes en egenbetaling på halvdelen af beløbet, der for eksempel kan være afhængig af individuel betalingsevne. Herefter bliver nettoudgiften ca. 14,4 mio. kr. om året.